

Vejdirektoratet har behandlet klagerne over kommunens afgørelse af 22. december 2011 om betaling for vejbelysning på private fællesveje.

Kommunen har besluttet, at grundejerne skal deltage i betalingen for vejbelysningen på de private fællesveje i kommunen.

Vores afgørelse

Jeres beslutning af 22. december 2011 om at overdrage ansvaret og betalingen for vejbelysningen på de private fællesveje, er lovlig.

Den del af jeres afgørelser af 22. december 2011 der omhandler udgiftsfordeling for betaling for vejbelysning på de private fællesveje er ulovlig.

En uddybning af vores afgørelse følger nedenfor.

Hvad kan Vejdirektoratet tage stilling til?

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlig afgørelse (retlige spørgsmål) efter vejlovgivningen¹, her privatvejsloven². Men vi kan ikke tage stilling til kommunens vurderinger (skøn) inden for lovens rammer. Det følger af privatvejslovens § 7, stk. 1. Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med en sådan afgørelse har fulgt vejlovgivningen og almindelige forvaltningsretlige regler. Men vi kan ikke tage stilling til, om kommunens afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig.

Privatvejslovens regler om vejbelysning og udgiftsfordeling

Jeres afgørelser har hjemmel i den tidligere privatvejslov, da jeres sagsbehandling blev påbegyndt før ikrafttræden af den nye lov den 1. januar 2012.

Vedligeholdelse og istandsættelse

Det er ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, som skal holde vejen i en god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang. Det fremgår af privatvejslovens § 57, stk. 1.

Kommunen kan bestemme, at en privat fællesvej i by eller bymæssigt område skal holdes belyst af ejerne af de ejendomme, der grænser til vejen. Den kan også bestemme, at en eksisterende vejbelysning skal forbedres (istandsættes), og at den selv står for belysningen, men for grundejernes regning. Det fremgår af privatvejslovens § 45, stk. 1 og 2.

Udgifterne til nyanlæg, forbedring og drift af vejbelysningen fordeles efter reglerne om samlede arbejder. Det fremgår af privatvejslovens § 45, stk. 3.

¹ Vejloven, privatvejsloven, vejbidragsloven og vintervedligeholdelsesloven

² Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008

Udgiftsfordelingen til et samlet arbejde

I forbindelse med istandsættelse af en privat fællesvej som et samlet arbejde skal kommunen fordele udgifterne efter reglerne i vejbidragslovens³ §§ 11-12. Udgifterne fordeles blandt ejerne af de ejendomme, som grænser til den del af vejen, der istandsættes og som har vejret til vejen. Det fremgår af privatvejslovens § 62, stk. 1.

Kommunen skal fordele vejbidraget mellem grundejerne på grundlag af:

- 1) ejendommens facade mod vejen,
- 2) størrelsen af ejendommens arealer, og
- 3) måden, hvorpå ejendommen benyttes eller forventes at blive benyttet, *eller* ejendomsværdien, jf. vejbidragslovens § 11, stk. 1. Hvis en ejendom ikke er ansat til ejendomsværdi, skal benyttelsesmåden anvendes.

Det første kriterium, facadelængden, skal indgå i fordelingen med en faktor på mindst 10%, mens de to øvrige kriterier hver skal indgå med en faktor på mindst 25%. Fordelingen af de resterende 40% mellem de ovennævnte, lovbundne kriterier afhænger af kommunens skøn, jf. vejbidragslovens § 11, stk. 2.

Ejere af ejendomme, der grænser til anden vej end de veje, der er omfattet af kendelsen, har krav på et passende reduceret bidrag. Dette gælder dog ikke, hvis ejeren er fritaget for at skulle bidrage til den anden vej efter bestemmelsen i vejbidragslovens § 6, stk. 1. Dette fremgår af vejbidragslovens § 11, stk. 5.

Kommunen kan fordele udgifterne til vejens istandsættelse i henhold til en aftale herom, fx fastsat i servitutter, vedtægter for grundejerforeninger eller lignende. Men kommunen har ikke pligt til at anvende en sådan aftalt fordeling. Det fremgår af privatvejslovens § 62, stk. 1, 3. punktum.

Hvis der blandt grundejerne ikke er enighed om, hvem der har vejret, skal kommunen henvise grundejerne til at indbringe dette spørgsmål for domstolene. Herefter skal kommunen fordele udgifterne mellem ejerne af samtlige de ejendomme, som grænser til den private fællesvej efter §§ 11-12 i vejbidragsloven. Det fremgår af privatvejslovens § 62, stk. 2.

Baggrund for sagen

Det fremgår af sagen, at kommunen i brev af 8. november 2011 har varslet kommunens beslutning om, at grundejerne skal betale for vejbelysningen på de private fællesveje i kommunen.

Kommunen har i brev af 22. december 2011 truffet afgørelse om betaling for vejbelysning på de private fællesveje i kommunen. Kommunen har henvist til privatvejslovens § 45, stk. 1-3.

Vores vurdering

Beslutning om at overdrage ansvaret for vejbelysning

³ Lov om grundejerbidrag til offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1104 af 16. september 2010

I har med hjemmel i privatvejslovens § 45, stk. 1 besluttet, at grundejerne skal holde den private fællesvej U vej belyst. I har partshørt grundejerne over denne beslutning i brev af 8. november 2011. I har besluttet, at kommunen vil udføre belysningen for grundejernes regning, jf. privatvejslovens § 45, stk. 2.

I har i jeres afgørelse af 22. december oplyst, at det er besluttet, at de private fællesveje fortsat skal være belyst på det niveau der er tilfældet nu. Det er efter kommunens skøn et niveau, der efter en konkret vurdering er afpasset den lokale færdsel til og fra ejendommene på vejen, bebyggelsens karakter og i sidste ende de ressourcemæssige muligheder.

Vi mener derfor, at jeres beslutning efter privatvejslovens § 45, stk. 1 og 2 er begrundet i lovlige hensyn, og at jeres skøn ligger inden for lovens rammer.

Opgørelsen af udgifterne til vejbelysning

Kommunen kan efter privatvejslovens § 45, stk. 2 bestemme, at vejbelysningen skal udføres ved kommunens foranstaltning, men for grundejernes regning. De udgifter der kan opkræves af grundejerne er alene de dokumenterede udgifter til vejbelysning på vejen.

I har i jeres afgørelser af 22. december 2011 til grundejerne oplyst følgende:

"Udgiften til belysning er i kommunen beregnet til 503 kr./lampe pr. år for 2011. Prisen er eksklusiv moms. Beløbet er et gennemsnit for samtlige lamper i kommunen, både på offentlige og private veje. Ældre belyningsanlæg vil reelt have en højere pris, mens nye moderne anlæg reelt vil have en lavere pris. Prisen vil kunne ændre sig fra år til år i takt med ændrede elpriser og udskiftning af ældre belyningsanlæg."

Det er ikke i overensstemmelse med privatvejsloven, at der opkræves en betaling på baggrund af rene gennemsnitsberegninger af strømforbruget og vedligeholdelsesomkostningerne for al vejbelysningen i kommunen.

Kommunen skal fordele udgifterne til belysningen efter reglerne om samlede arbejder i privatvejsloven. Samlet arbejde skal forstås, som det samlede arbejde for hver enkelt privat fællesvej, eller private fællesveje der indgår i en færdselsmæssig enhed. Udgifterne til vejbelysning skal derfor udregnes for det konkrete samlede arbejde, det vil sige for den eller de omfattede private fællesveje. I modsat fald vil der ikke blive taget højde for, at der på de forskellige private fællesveje kan være forskel på belyningsanlæggets stand, energiforbrug m.v.

Flere private fællesveje kan behandles som samlede arbejder, hvis disse udgør en færdselsmæssig enhed. Det fremgår af privatvejslovens § 57, stk. 4. Det forudsætter, at de private fællesveje rent faktisk udgør en færdselsmæssig enhed. Men da de private fællesveje normalt altid vil være adskilt af offentlige veje, og da kommunen ikke kan pålægge grundejerne på de private fællesveje udgifterne til vejbelysningen på kommunevejene, vil det normalt ikke være muligt at anse samtlige private fællesveje i kommunen som én færdselsmæssig enhed.

Partshøring over vores udkast til afgørelse

Vi har modtaget jeres bemærkninger af 2. juli 2012 til det udkast til afgørelse af sagerne, som vi fremsendte pr. mail den 16. maj 2012.

Vi har noteret os jeres bemærkninger om kompleksiteten af, at overholde privatvejslovens krav om, at der sker en individuel beregning af omkostningerne til vejbelysning for hver enkelt samlede arbejde.

Der er ikke i privatvejsloven mulighed for, at dispensere fra dette krav. Kommunens tilrettelæggelse af udbuddet kan derfor ikke føre til en tilsidesættelse af privatvejslovens regler.

I har henvist til anden kommunes afgørelser om betaling for vejbelysning på private fællesveje. Vi kan hertil anføre, at den anden kommune under vores behandling af klagerne over denne kommunes afgørelser, oplyste, at der ikke var tale om, at grundejerne skal betale gennemsnitspriser for vejbelysningen – gennemsnitsprisen var alene anvendt for at give et bud på, hvad omkostningen for grundejerne forventedes at blive. Vi mener derfor ikke, at der er tale om sammenlignelige situationer.

Konklusion

Vi mener derfor ikke, at I kan administrere belysningen på samtlige private fællesveje efter en metode, der alene er baseret på gennemsnitlige beregninger for udgifterne til vejbelysning på alle de offentlige veje og private fællesveje i kommunen.

Vi mener på den baggrund, at den del af jeres afgørelser af 22. december 2011 der vedrører udgiftsfordelingerne er ulovlige. Vi skal derfor bede jer trække udgiftsfordelingerne tilbage, og træffe nye, lovlige afgørelser.

Jeres beslutning efter privatvejslovens § 45, stk. 1 og 2, om at overdrage ansvaret og betalingen for vejbelysningen, er lovlige.

